

MUSIK TAGE

Bruno Walter

1876 1962

CYKLUS

Koncert venovaný Medzinárodnému dňu pamiatky obetí holokaustu, pri príležitosti 71. výročia oslobodenia koncentračného tábora Auschwitz-Birkenau

27.1.2016 | 19:30

Koncertná sieň
Slovenskej filharmónie

„Skladateľ chce prostredníctvom hudby rozprávať o žiali, hudba šepká o šťastí.“

Bruno Walter

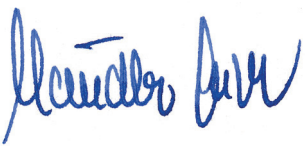
Vážené dámy a vážení páni, milí priatelia hudby,

srdečne Vás vítam na prvom koncerte hudobných dní Bruna Waltera 2016, ktorých koncerty sa budú postupne počas celého roka spájať s určitými jubileami a pamätnými dňami. Podnetom na dnešný koncert Symfonického orchestra Bruna Waltera je oslobodenie vyhladzovacieho tábora Osvienčim/Brezinka presne pred 71 rokmi, dňa 27. januára 1945, čím nastal koniec jedného z najväčších zločinov v histórii ľudstva. Je to teda radostný deň, hlavne je to však deň pripomínania, v znamení ktorého sa koná aj dnešný koncert. Bolo by to určite po vôli Brunovi Walterovi, ktorého sa priamo dotkla hrôzovláda národných socialistov.

Na programe dnešného koncertu sú dve diela, ktoré sa zameriavajú na celé spektrum ľudského zmýšľania a pocitov, v ktorých však napokon prevládajú pozitívne a nádejné tóny. Beethovenov Trojkoncert poskytuje interpretom priestor na priateľskú a harmonickú súhru rôznych charakterov a osobne sa veľmi teším na to, že humánne posolstvo tejto hudby nám sprostredkuje taká skvelá rodina hudobníkov ako Lily, Sascha a Mischa Maisky. Druhé dielo, slávna Symfónia č. 9 od Antonína Dvořáka, je symbolom vydareného spojenia dvoch hudobných kultúr, českej a americkej a zároveň otvára okno do iného, lepšieho sveta. Pre mňa sa toto majstrovské dielo symfonickej literatúry odjakživa spája s českým dirigentom Karlom Ančerlom, ktorého som ako mladý študent viackrát zažil v tejto sále s Českou a Slovenskou filharmóniou. Životný príbeh tejto veľkej osobnosti hudobníka nás zavedie späť k samotnej príležitosti dnešného koncertu. Ančerla v roku 1942 deportovali najskôr do koncentračného tábora Terezín a potom do Osvienčimu/Brezinky. Patrí k tým niekoľkým, ktorí toto obdobie prežili a za to musíme byť vďační. Spomienka a nádej sú tu úzko späté a našou úlohou je odovzdať toto posolstvo nasledujúcim generáciám.

Želám Vám pekný a naplnený zážitok z koncertu!

Váš

Jack Martin Händler
umelecký vedúci a dirigent

Generálny partner:

Program:

Ludwig van Beethoven (1770 - 1827):
Koncert pre klavír, husle, violončelo a orchester
C dur op. 56 „Trojkoncert“

Allegro
Largo
Rondo alla Polacca

Prestávka

Antonín Dvořák (1841 - 1904):
Symfónia č. 9 e mol op. 95 „Z nového sveta“

Adagio - Allegro moderato
Largo
Scherzo: Molto vivace
Allegro con fuoco

Bruno Walter Symphony Orchestra
Klavír: **Lily Maisky**
Husle: **Sascha Maisky**
Violončelo: **Mischa Maisky**
Dirigent: **Jack Martin Händler**

Ludwig van Beethoven

Koncert pre klavír, husle, violončelo a orchester C dur op. 56 „Trojkoncert" (1803/04)

Výnimočný zjav svojej doby a najmladší z predstaviteľov viedenského klasicizmu, Ludwig van Beethoven štýlovo vychádza z mannheimskej školy a viaceré z jeho diel sa charakterovo ešte približujú k tvorbe Haydna či Mozarta, skladateľ však postupne prechádza zmenami v hudobnom myslení či využívaní výrazových prostriedkov, ktorými predznačuje smerovanie hudby v 19. storočí, k novej epoche romantizmu. Niektoré z neskorších diel poukazujú na Beethovenove rozpory; na jednej strane ešte zviazanie konvenciami 18. storočia a na druhej ich prekonávanie prostredníctvom nových tvorivých koncepcií. Najmarkantnejšie je zmena pozorovateľná práve v jeho symfonickej (prelomovou sa stala práve 3. symfónia *Eroica*) a koncertantnej forme, kde skladateľ rozpracováva jednotlivé prvky sonátovej formy a dovádza ich k prepracovanému majstrovstvu. Zvyšuje počet častí sonátového cyklu, rozširuje obsadenie orchestra, obohacuje inštrumentálnu techniku a orchestrálnu koloristiku. Vzdáva sa zastaraných schém, svedčí o tom napríklad záverečná časť populárnej 9. symfónie so vsunutým vokálnym prvkom. Okrem symfonických noviniek Beethoven vytvára aj modernejší typ koncertantných diel, kde sólový nástroj dáva na úroveň rovnocenného partnera pre orchester. Paradoxne, na cestu zrelšej tvorby sa teda Beethoven začal dostávať, až keď ho postihla pre hudobníka osudová rana v podobe postupnej straty sluchu, ktorá sa začala prejavovať okolo roku 1800. Počiatočné úsilie o zatajenie sa stalo napokon márnym, nakoľko sa jeho situácia neustále zhoršovala a po tom, ako bol donútený prestať koncertovať, sa nevyhol dokonca ani samovražedným myšlienkam. Časom sa však s novými okolnosťami začal zmierovať a tvorbu vnímať ako poslanie, ktoré systematicky a cieľavedome napĺňal. Po všetkých životných peripetiách, v čase vnútorného dozrievania a vyrovnania tu konečne opätovne nachádzal pocit šťastia, úspechu, harmónie a vykryštalizoval si svoj zmysel života. Ludwig van Beethoven skomponoval svoj *Koncert C dur pre husle, violončelo a klavír op. 56* v roku 1804 pre knieža Lobkowitza, zanieteného milovníka hudby, ktorý bol jeho protektorom a žiakom. Na svojom dvore mal Lobkowitz k dispozícii orchester a Beethovenovi ho zvykol poskytnúť pre uvedenie jeho diel ešte pre verejným predvedením. Azda i z tohto dôvodu možno pozorovať, že klavírny part, určený pre knieža, neoplýva až takou technickou náročnosťou ako party

zvyšných sólistov. Trojica sólových nástrojov kontrastuje s orchestrom, nie však v súlade s typom hudobnej formy concerto grosso, ale väčšmi na spôsob koncertantnej symfónie, o čom svedčí sonátová forma diela a symfonický charakter. Okrajové časti, čiže prepracované Allegro a Rondo alla Polacca, prinášajú viacero zvukovo pozoruhodných pasáží a zaujímavo riešia problémy vyplývajúce z kontrastu orchestra a troch sólovo účinkujúcich nástrojov. Prostredné Largo je nádherné a vyznačuje sa romanticky ladeným sólom, ktorého tému v terciách preberajú klarinety a fagoty.

Mgr. Eva Planková

Antonín Dvořák

Symfónia č. 9 e mol „Z nového sveta“ (1893)

Antonín Dvořák žil usporiadaným životom a bol človekom plným skromnosti i pokory pred vyššou mocou. Úspešne sa mu darilo vyhýbať pokušeniam bohémskeho života, pokrytectvu, rozporu medzi verejne hlásanými myšlienkami a samotným životom, neraz tak typických pre umelecké prostredie. Svetlo sveta uzrel 8. septembra 1841 v českej dedinke Nelahozeves. S hudbou sa život malého Antonína spájal už v útlom detstve. Podľahol jej ešte ako malý chlapec, neraz očarený atmosférou pravidelných dedinských osláv a zábav, ktorá sa zvykla niesť v duchu hudby. U otca sa začal učiť mäsiarskemu remeslu, veľkú radosť mu to však neprinášalo. Po prvom učňovskom roku ho rodičia poslali do Zloníc, dúfajúc, že sa naučí v tom období nevyhnutnú nemčinu, a to pod prísnym dohľadom učiteľa výbušnej povahy v miestnej škole, Antonína Liehmanna, ktorému neušiel Dvořákov spontánny záujem o hudbu ani talent pre hru na klavíri, organe a viole. A tak väčšmi ako nemčinu ho začal učiť kontrapunkt a harmóniu. Dvořákove kroky následne roku 1857 smerovali na pražskú organovú školu, ktorú o dva roky neskôr aj úspešne absolvoval. Po jej skončení prijal miesto violistu v populárnej kapele Karla Komzáka. V rámci habsburských ústupkov voči nacionalistickým tendenciám menších ríšskych národov, prekvitajúcim práve okolo polovice 19. storočia, dostali Česi príležitosť založiť Národné divadlo, ktorého zrod sa významne spája aj s menom Bedřicha Smetanu. Komzákova kapela tvorila bázu divadelného orchestra, čiže Antonín Dvořák tak účinkoval aj na mnohých predstaveniach vtedajšieho tzv. Prozatimného divadla s repertoárom jednak klasickým, ale tiež zahŕňajúcim aj dobové diela novšieho dáta. Okrem hudobníckej zručnosti a pohotovosti tak získaval užitočný prehľad nielen o svetovej hudobnej tvorbe, ale zoznámil sa aj

s kompozíciami českých autorov a nadobudnuté skúsenosti postupne aplikoval v rámci vlastných autorských pokusov. Popri aktívnom hudobnom pôsobení sa Dvořák venoval aj hudobnému vyučovaniu. Dostal sa tak do zlatníckej rodiny Čermákovcov, kde sa intenzívne zaľúbil do svojej žiačky Jozefíny, dokonca jej skomponoval a dedikoval piesňový cyklus *Cyprusy*. Definitívne si však jeho srdce napokon získala Jozefínina mladšia sestra Anna. Keďže bola členkou divadelného zboru, zaľúbenci mali možnosť stretávať sa častejšie a 17. novembra 1873 svoj vzťah oficiálne spečatili. Neskôr, roku 1874, začal Dvořák pôsobiť aj ako organista a získal rakúske štátne štipendium, určené pre mladých nemajetných umelcov západnej časti cisárstva. Navyše, podarilo sa mu mimoriadne zaujať dvoch členov poroty, a to Brahmsa a Hanslicka. Práve z tohto kompozične plodného obdobia pochádza viacero význačných i často uvádzaných a úspešných, hudobne bezprostredných diel, ktoré Antonínovi Dvořákovi zabezpečovali existenciu. Sú to napríklad *Serenáda pre sláčiky, Moravské dvojspevy* či *Symfónia č. 5 F dur*. Ďalšie získané štipendium pomohlo skladateľovi zbaviť sa finančných problémov. Na osobné odporúčanie člena poroty Brahmsa vydal známy nakladateľ Simrock práve *Moravské dvojspevy*, na základe ich úspechu pokračoval *Slovanskými tancami* a postupne sa Antonín Dvořák stal vyhľadávaným skladateľom. Hoci je považovaný za predstaviteľa českej národnej hudby, nesústredil sa výlučne na túto polohu. Podarilo sa mu odbremeniť od mnohých kompozičných prežitkov či výrazných vplyvov a jeho hudba sa vyznačuje sviežosťou melodickou invenciou, osobitým zmyslom pre rytmus, ale aj citlivým narábaním so zvukom. Nebol experimentátorom, rešpektoval pravidlá klasickej formy, no využíval ich do istej miery „naivne“, čo spôsobilo, že jeho hudba je čistá a nezaťažená akýmikoľvek vplyvmi či nánosmi a nesie sa v zmysle motta „Boh, láska, vlasť“. V mnohom pripomína Antonín Dvořák Schuberta. Jeho tvorba si zachovala jednoduchosť, úprimnú radosť zo života, spontánnosť melodických línií, zmysel pre inštrumentálne zafarbenie a intuitívnu kontrolu výrazových prostriedkov a celkovou bezprostrednosťou. Údajne sám Dvořák bol presvedčený, že hudba má posluchačov v prvom rade osloviť a nie násilne poučovať. Snáď i z tohto dôvodu sa jeho *Novosvetská symfónia* či *Slovanské tance* a mnohé ďalšie diela tešia popularite i v dnešných dňoch.

V roku 1891 sa Antonín Dvořák stal profesorom skladby na Pražskom konzervatóriu. Čoskoro na to ho osud priviedol „za veľkú mláku“, čo je ďalšou významnou a novou kapitolou v jeho živote. V rokoch 1892 – 1895 pôsobil ako riaditeľ National Conservatory of Music v New Yorku. Dvořákove kompozície si vyslúžili svetové uznanie už definitívne, v čase vrcholu umeleckej dráhy jeho sláva siahala od Moskvy po Mississippi. Ohlasy na jeho tvorbu mu priniesli mimoriadne ocenenia, čestné doktoráty, členstvá vo vyberaných

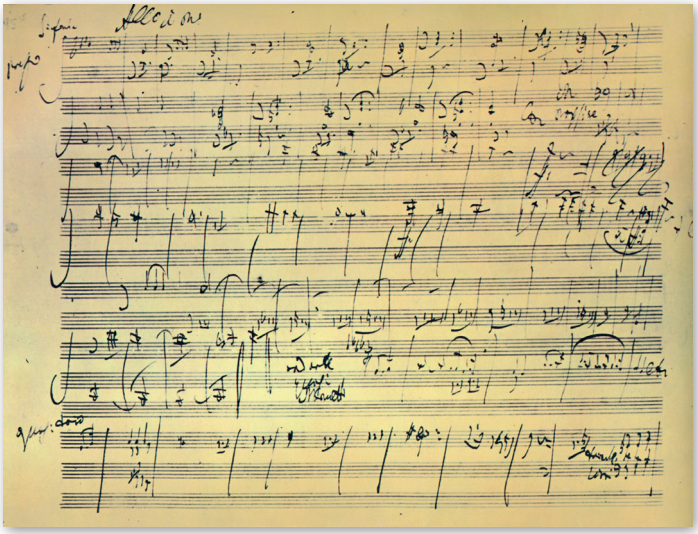
spoločenstvách. Napriek všetkým poctám sa nenechal opantať svetskou slávou a po celý život zostal samým sebou a pri zemi, ako človek i tvorca. Tiež zostal verný Česku, kam sa na sklonku života vrátil, opäť ako riaditeľ pražského konzervatória. A v rodnej zemi, dňa 1. mája roku 1904, Antonín Dvořák ukončil aj svoju životnú púť.

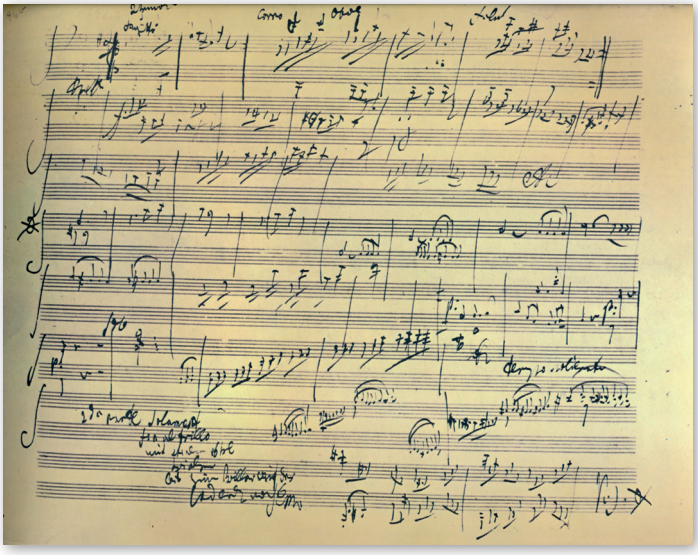
Intenzívne dojmy z amerického prostredia, finančná nezávislosť, vrchol tvorivých síl i silné ambície stáli pri zrode poslednej zo skladateľových symfónií, *Symfónii č. 9 op. 95*, „Novosvetskej", vyznačujúcej sa mimoriadnou kompozičnou suverenitou. Charakteristický je pre ňu súlad obsahu a formy či cit pre architektúru celku. Príťažlivosť kompozície spočíva v spevnosti melodických línií, rytmickej invencii, výrazovej čistote. Príležitostne sa zjavujúce reminiscencie na témy zasa dodávajú dielu homogénny ráz. Za jeden z hlavných hudobných inšpiračných zdrojov symfónie môžeme považovať piesne Afroameričanov, černošské spirituály, čiastočne azda aj indiánska hudba. Skladateľ sa s nimi zoznamoval ešte v prvých mesiacoch svojho pobytu, a to aj prostredníctvom intenzívneho kontaktu s černošským spevákom Henrym T. Burleighom, a konfrontoval ich s výdobytkami európskej hudobnej školy.

Z hľadiska formy symfónia vychádza predovšetkým z klasických princípov. Prvá veta Allegro molto je komponované v sonátovej forme s pomalou introdukciou a anticipáciou tematického materiálu i viacerých motívov, príznačných pre ďalší priebeh diela. Nasledujúce Largo uvádza známym harmonický sled akordov v dychových nástrojoch i prostú, širokú, ľubozvučnú, anglickým rohom prednášanú melódiu. Charakterovo sa v Largu odráža aj istý pocit bezútešnosti a túžby po domove. Z nej poslucháča vytrhne energické, rytmické Molto vivace, ktoré spočiatku pripomína temperamentný indiánsky tanec, následne atmosféra nadobúda lyrickejší, akoby český charakter a záver časti pripravuje nástup poslednej časti symfónie Allegro con fuoco, charakterizovanej značným využívaním princípu reminiscencií.

Z celkového výrazu symfónie tak síce vyžaruje ohromenie, inšpirácia novým prostredím i kultúrnymi vplyvmi, treba si však uvedomiť, že Dvořák do Ameriky pricestoval ako svojbytný skladateľ s vykryštalizovaným hudobným názorom i kompozičným štýlom. Aj preto sa v symfónii snúbia nové motívy s dobrými českými princípmi a vytvárajú dovedna vyváženú a pôsobivú kompozíciu. Premiéra diela sa uskutočnila 16. decembra 1893, s Newyorskou filharmonickou spoločnosťou symfóniu naštudoval dirigent Anton Seidl. Pre Antonína Dvořáka predstavovala premiéra obrovský triumf a čoskoro sa jeho kompozícia suverénne etablovala v repertoároch významných orchestrov a koncertných sál po celom svete.

Mgr. Eva Planková

© Benjamin Brolet

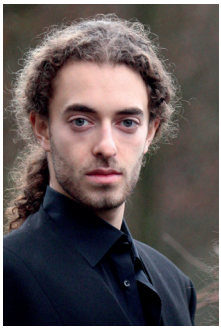
Lily Maisky

Klavír

Narodila sa v Paríži, jej rodina sa však čoskoro presídlila do Bruselu. Na klavíri začala hrať vo veku štyroch rokov, najprv u Lyl Tiempovej, neskôr u Hagit Kerbelovej, Ilany Davisovej a Alana Weissa. Medzi rokmi 2001 a 2005 bola žiačkou na Purcell School of Music v Londýne, kde sa venovala aj štúdiu džezového klavíra. Absolvovala majstrovské kurzy v triedach takých významných umelcov ako napríklad Martha Argerich, Dmitri Bashkirov, Joseph Kalichstein, Pavel Gililov, Vitaly Margulis, Oleg Maisenberg a Marielle Labeque. Koncertné vystúpenia ju zaviedli do všetkých kútov Európy a na Ďaleký východ. Bola pozvaná na dôležité festivaly ako Verbier Festival, Progetto Martha Argerich v Lugane, Edinburgh Festival, Maggio Musicale Fiorentino, Bergamo-Brescia, Franz Liszt Festival v Raidingu, Pekinský klavírny festival, ako aj Julian Rachlin and Friends v Dubrovníku, Rencontres de Bel Air vo Francúzsku, Schleswig-Holstein Musikfestival, Berlin Festival, či Hudobná krížová plavba s English Chamber Orchestra. Lily Maisky účinkovala pod vedením dirigentov ako Gerd Albrecht, Daniel Raiskin, Thomas Sanderling, Charles Olivieri-Munroe a iní. Ako sólistka a spoluhráčka komorného orchestra vystupovala v koncertných sieňach ako Royal Festival Hall London, Konzerthaus vo Viedni, Prinzregenten-Theater v Mníchove, La Fenice v Benátkach, Beethovenhalle v Bonne, berlínsky Konzerthaus, Suntory Hall v Tokiu, Teatro Olimpico v Ríme, Konzervatórium v Moskve, Filharmónia v Petrohrade, Carnegie Hall v New Yorku a v mnohých iných. Popri početných nahrávkach pre rádio a televíziu v Európe a v Ázii ju je možné počuť na edíciách hudobných nosičov vydavateľstiev DGG a EMI.

Lily Maisky hrá rada aj komornú hudby. Už roky vystupuje v duete spolu s otcom, ako Maisky trio s otcom aj s bratom Saschom. „Maisky Trio“. Pri komorných projektoch spolupracuje aj s umelcami ako Julian Rachlin, Janine Jansen, Dora Schwarzberg, Renaud Capucon, Martha Argerich, Gérard Caussé, Orfeo Mandozzi, so Szymanowski Quartettom a inými.

Z nemeckého jazyka preložil Mgr. Robert Bayer

© Bernard Rosenberg

Sascha Maisky
Husle

Narodil sa 11. mája 1989 v Bruseli. Hru na husliach začal študovať vo veku troch rokov. Jeho prví učitelia boli Leonid Kerbel, Leon Souroujon a Igor Oistrakh. Ako dvanásťročný odišiel študovať k Macejovi Rakowskemu a Evguenimu Grachovi na Purcell School of Music do Londýna. Má za sebou sólové a komorné vystúpenia na prestížnych miestach ako Queen Elisabeth Hall, Wigmore Hall a na festivaloch vo Verbier a v Lugane, spoločne s umelcami ako Martha Argerich, Janine Jansen a Yuri Bashmet. Viackrát účinkoval v triách, komorných vystúpeniach a v Beethovenovom „Tripelkonzert" spolu spolu s otcom a sestrou. Sascha Maisky mal tú česť muzicírovať pod egidou Juliana Rachlina, Maxima Vengerova, Felix Andrievskeho, Itzhaca Rashkovskeho, Vadim Guzmana, Edvarda Gracha, Nam-Yun Kima a Dmitriho Sitkovetského. Po štúdiu, ktoré absolvoval v Anglicku s vyznamenaním, sa presídlil do Viedne, kde sa mohol zdokonaliť pod vedením svojho učiteľa Borisa Kuschnira.

Z nemeckého jazyka preložil Mgr. Robert Bayer

Mischa Maisky
Violončelo

© Bernard Rosenberg

Je jediným violončelistom na svete, ktorý študoval u Mstislava Rostropoviča a Gregora Piatigorského súčasne. Rostropovič ho raz označil za „jedného z najvýraznejších talentov mladšej generácie violončelistov. Jeho hra spája

poetiku a vynikajúci jemnocit s veľkým temperamentom a brilantnou technikou“.
Mischa Maisky sa narodil v Lotyšsku, študoval na Čajkovského konzervatóriu v Moskve a účinkoval na všetkých piatich kontinentoch. Po repatriácii do Izraela sa usadil v Bruseli.
On sám sa chápe ako svetoobčan: „Hrám na talianskom violončele francúzskym slákom po rakúskych a nemeckých strunách, moje štyri deti sa narodili v štyroch rôznych krajinách, moja druhá manželka má srílansko-taliansky pôvod, jazdím na japonskom aute, na ruke nosím švajčiarske hodinky, na krku indickú retiazku – skrátka, považujem sa za kozmopolitu.“
V rámci exkluzívneho kontraktu s Deutsche Grammophon účinkoval vo viac ako tridsiatich nahrávkach tohto významného vydavateľstva. Spolupracoval na nich s orchestrami ako Viedenskí a Berlínski filharmonici, London Symphony, Israel Philharmonic, Orchestre de Paris, Orpheus Chamber Orchestra a inými.
Jeho nahrávky vzbudili u medzinárodnej kritiky veľký ohlas. Niektoré z nich boli vyznamenané päťkrát tokijskou cenou Record Academy Prize, trikrát nemeckou cenou Echo Deutscher Schallplattenpreis, parížskou cenou Grand Prix du Disque a cenou Diapason d'Or. Bol nominovaný aj na cenu Grammy.
Zvláštnym vrcholom jeho koncertnej kariéry bol nepochybne rok 2000, počas ktorého Mischa Maisky pripomenul 250. výročie úmrtia Johanna Sebastiana Bacha obzvlášť dôrazne. Počas maratónu viac ako 100 koncertných vystúpení uviedol po celom svete Bachove sólové suity, aby tak vyjadril hlbokú úctu voči tvorbe tohto majstra. V tejto súvislosti nahral Maisky Bachove sólové suity tretíkrát. V Maiského koncertnom repertoári sú jedným z centrálnych diel, ak vôbec nie ťažiskovým opusom.
Svoje medzinárodné renomé utvrdil Mischa Maisky vystúpeniami s vedúcimi svetovými orchestrálnymi telesami, účinkovaním na medzinárodných festivaloch a v rámci pravidelných klasických edícií, ale aj spoluprácou s takými význačnými dirigentami ako Leonard Bernstein, Carlo Maria Giulini, Lorin Maazel, Zubin Mehta, Riccardo Muti, Giuseppe Sinopoli, Vladimir Ashkenazy, Daniel Barenboim, James Levine, Charles Dutoit, Mariss Jansons, Valery Gergiev a Gustavo Dudamel, či komornými vystúpeniami s partnermi ako Martha Argerich, Radu Lupu, Nelson Freire, Evgeny Kissin, Lang Lang, Peter Serkin, Gidon Kremer, Yuri Bashmet, Vadim Repin, Maxim Vengerov, Joshua Bell, Julian Rachlin, Janine Jansen a inými.

Z nemeckého jazyka preložil Mgr. Robert Bayer

Symfonický orchester Bruna Waltera

vzišiel z festivalu „Dni Bruna Waltera“. Od roku 2004 je orchester pevnou súčasťou tohto každoročne sa konajúceho festivalu. Jeho poslaním je udržiavanie bdelej spomienky na dirigenta, skladateľa a spisovateľa Bruna Waltera, ktorého viera v morálnu silu hudby naplnenej živým výrazom sa pre toto orchestrálne teleso stala krédom, ale i východiskom jeho interpretačnej činnosti. Hudobníci Symfonického orchestra Bruna Waltera sa spolu s dirigentom Jackom Martinom Händlerom chápu ako vyslanci zjednotenej a mierumilovnej Európy.

Symfonický orchester Bruna Waltera sa cíti s týmto v srdci Európy ležiacim regiónom medzi Prahou, Viedňou, Bratislavou a Budapešťou obzvlášť spätý. Táto skutočnosť sa odráža ako v jeho obsadení, tak i v jeho umeleckej práci. Jadrom tohto hudobného telesa sú hudobníci z orchestrov so sídlom v spomínaných mestách. Pravidelne sa k nim

pridružujú aj hudobníci z tých orchestrov, s ktorými spolupracoval aj sám Bruno Walter. Ich srdcovou záležitosťou je integrácia mladých hudobníkov, ktorí hrajú bok po boku so skúsenými kolegami. Týmto spôsobom sú vedomosti a skúsenosti predávané z generácie na generáciu.

Symfonický orchester Bruna Waltera už spolupracoval aj s medzinárodne renomovanými sólistami ako Fazil Say či Nikolaj Znaider, ale aj s mladými talentmi, ktoré stoja ešte len na začiatku ich kariéry. Príležitostne hosťoval aj v niekoľkých veľkých európskych koncertných sieňach: v roku 2008 v bruselskej Flagey v rámci „Dní interkultúrneho dialógu“, vo Viedenskom Musikvereine pri príležitosti dvadsiateho výročia „Zamatovej revolúcie“ (2009), alebo pri príležitosti osláv dvadsiateho výročia diplomatických vzťahov medzi Rakúskou spolkovou republikou a Slovenskou republikou.

Dr. Robert Nemecek
Z nemeckého jazyka preložil Mgr. Robert Bayer

Jack Martin Händler

Dirigent

Huslista a dirigent Jack Martin Händler sa narodil v Bratislave v roku 1947. Štúdium hudby absolvoval na bratislavskej Vysokej škole múzických umení a na moskovskom konzervatóriu, ako žiak Davida Oistracha. Časom vymenil husle za taktovku a ako vedúci početných ansámblov a orchestrov získal čoskoro renomé dirigenta medzinárodného významu. V období medzi 1989 a 2009 viedol Solistes Européens Luxembourg, s ktorými precestoval celú Európu a Spojené štáty americké (Koncert v OSN v máji 2004). V roku 2004 založil Hudobné dni Bruna Waltera a Symfonický orchester Bruna Waltera ako živú spomienku na veľkého dirigenta a humanistu Bruna Waltera, ktorého dedičstvo spravuje bez ohľadu na územné hranice. V minulosti spolupracoval Jack Martin Händler s významnými hudobníkmi ako Gidon Kremer, Misha Maisky, Beaux Arts Trio, Gil Shaham, Paul Badura Skoda, Rudolf Buchbinder, Julian Rachlin a Mstislav Rostropovič.

Všestranné pôsobenie Jacka Martina Händlera je medzičasom zachytené na viac ako sedemdesiatich CD nosičoch, ktoré ho predstavujú ako rovnocenne skúseného interpreta na poli klasicizmu, romantizmu a moderny. Popri všetkých týchto aktivitách si Händler ešte vždy nájde čas aj na podporu mladých talentov, ktorým pomáha dláždiť cestu ich hudobnej kariéry na pôde ním založenej hudobnej akadémie „Medzinárodné pódium mladých interpretov“. Za svoje zásluhy bol Jack Martin Händler ocenený Radom bielej ruže Fínska, luxemburským radom Officier de l’Ordre Grand-Ducal de la Couronne de Chene a Cenou primátora mesta Bratislavy. V roku 2005 mu bola udelená Médaille d’Or pour le Merite Européen. V roku 2008 bol európskou komisiou vymenovaný za veľvyslanca Európskej únie pre interkultúrny dialóg, o rok neskôr za veľvyslanca pre inováciu a kreativitu. V apríli roku 2013 mu prezident Spolkovej republiky Rakúsko udelil Čestný kríž za zásluhy v umení a vo vede. Príznačným pre Händlerovo umelecké povedomie je jeho uchopenie klasickej hudby ako univerzálnej ľudskej reči. Tlmočenie jej humánneho významu považuje za navznešenejšie a najdôležitejšie poslanie. V tomto postoji sa súčasne odzrkadľuje aj dedičstvo oného multikultúrneho priestoru medzi jeho domovskými mestami Bratislavou, Budapešťou, Prahou a Viedňou, ktoré malo na presvedčeného Európana Händlera rozhodujúci vplyv.

Dr. Robert Nemecek

Z nemeckého jazyka preložil Mgr. Robert Bayer

Bruno Walter Symphony Orchestra
Dirigent Jack Martin Händler
Koncertná sezóna 2015/2016

21. 9. 2015 | 19:30
Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

Ludwig van Beethoven:
Symfónia č. 7 A dur op. 92

Ludwig van Beethoven:
Koncert pre klavír a orchester č. 5 Es dur op. 73 „Cisársky“

Rudolf Buchbinder, Klavír

22. 11. 2015 | 19:30
Wiener Musikverein/Veľká sála

Ludwig van Beethoven:
Koncert pre klavír a orchester č. 4 G dur op. 58

Johannes Brahms:
Symfónia č. 2 D dur op. 73

Gottlieb Wallisch, Klavír

27. 1. 2016 | 19:30
Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

Ludwig van Beethoven:
Trojkoncert pre klavír, husle, violončelo a orchester C dur op. 56

Antonín Dvořák:
Symfónia č. 9 e mol op. 95 „Z Nového sveta“

Lily Maisky, Klavír
Sascha Maisky, Husle
Mischa Maisky, Violončelo

9. 5. 2016 | 19:30
Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

Piotr Iľjič Čajkovskij:
Koncert pre husle a orchester D dur op. 35

Ludwig van Beethoven:
Symfónia č. 3 Es dur op. 55 „Eroica“

Dalibor Karvay, Husle

„Der Komponist mag mittels der Musik von Leid erzählen, die Musik flüstert von Glück“

Bruno Walter

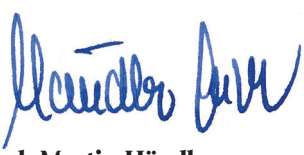
Sehr verehrte Damen und Herren, liebe Musikfreunde,

seien Sie herzlich willkommen zum ersten Konzert der Bruno Walter Musiktage 2016, deren Konzerte sich über das ganze Jahr verteilt mit bestimmten Jubiläen und Gedenktagen verbinden. Anlass für das heutige Konzert des Bruno Walter Symphonieorchesters ist die vor genau 71 Jahren, am 27. Januar 1945, erfolgte Befreiung des Vernichtungslagers Auschwitz-Birkenau, durch welche einem der größten Verbrechen in der Geschichte der Menschheit ein Ende bereitet wurde. Es ist insoweit ein Tag der Freude, vor allem aber ein Tag des Gedenkens, unter dessen Zeichen auch das heutige Konzert steht. Dies dürfte ganz im Sinne von Bruno Walter sein, der von der Schreckensherrschaft der Nationalsozialisten unmittelbar betroffen war.

Auf dem Programm des heutigen Konzerts stehen zwei Werke, die das ganze Spektrum menschlichen Denkens und Fühlens ausloten, in denen aber letztlich die positiven und hoffnungsvollen Töne überwiegen. Beethovens Tripelkonzert gibt den Interpreten Raum für ein freundlich-harmonisches Miteinander verschiedener Charaktere, und ich freue mich sehr, dass uns eine so wunderbare Musikerfamilie wie Lily, Sascha und Mischa Maisky die humane Botschaft dieser Musik übermitteln wird. Das zweite Werk, Antonín Dvořáks berühmte 9. Symphonie, steht für die geglückte Verschmelzung zweier Musikkulturen, der böhmischen und amerikanischen, und sie öffnet gleichsam das Fenster zu einer anderen, einer besseren Welt. Für mich ist dieses Meisterwerk der symphonischen Literatur seit jeher mit dem tschechischen Dirigenten Karel Ančerl verknüpft, den ich als junger Student mit der Tschechischen und Slowakischen Philharmonie in diesem Saal mehrmals erleben durfte. Die Lebensgeschichte dieser großen Musikerpersönlichkeit führt uns wieder zurück zum eigentlichen Anlass des heutigen Konzerts. Ančerl wurde 1942 zunächst ins Konzentrationslager Theresienstadt und anschließend nach Auschwitz / Birkenau deportiert. Er gehört zu den wenigen, die diese Zeit überlebt haben, und dafür müssen wir dankbar sein. Erinnerung und Hoffnung liegen hier dicht beieinander, und es ist unsere Aufgabe, dies an die nachfolgenden Generationen weiterzugeben.

Ich wünsche Ihnen von ganzem Herzen ein schönes Konzerterlebnis,

Ihr

Jack Martin Händler
Künstlerischer Leiter und Dirigent

Geddenkkonzert
zum Internationalen
Tag des Gedenkens
an die Opfer des Holocaust,
am 71. Jahrestag
der Befreiung
des KZ Auschwitz-Birkenau

27.1.2016 | 19:30

Konzertsaal der
Slowakischen Philharmonie

Programm:

Ludwig van Beethoven (1770-1827):
Konzert für Klavier, Violine, Violoncello
und Orchester C-Dur op. 56 „Tripelkonzert“

Allegro
Largo
Rondo alla Polacca

Pause

Antonín Dvořák (1841-1904):
Symphonie Nr. 9 e-Moll op. 95
„Aus der neuen Welt“

Adagio – Allegro moderato
Largo
Scherzo: Molto vivace
Allegro con fuoco

Bruno Walter Symphony Orchestra
Klavier: **Lily Maisky**
Violine: **Sascha Maisky**
Violoncello: **Mischa Maisky**
Leitung: **Jack Martin Händler**

Ludwig van Beethoven

Konzert für Klavier, Violine, Violoncello und Orchester C-Dur op. 56 „Tripelkonzert“ (1803/04)

Die Entstehung von Beethovens Konzert für Violine, Violoncello, Klavier und Orchester C-Dur, des sog. Tripelkonzerts, fällt in eine der intensivsten Schaffensphasen Beethovens. Er schrieb den größten Teil des Werkes im Winter1803/04, das damit in unmittelbarer zeitlicher Nachbarschaft zu einigen seiner größten Meisterwerke steht: der dritten Symphonie Eroica, den Klaviersonaten Waldstein und Appassionata sowie der Erstfassung des Fidelio. Dass das Tripelkonzert bis heute im Schatten der anderen Instrumentalkonzerte steht und als das am wenigsten gelungene unter ihnen gilt, läßt sich weniger auf einen Mangel an musikalischem Gehalt als vielmehr auf die spezifischen Anforderungen zurückführen, die die Besetzung mit drei Solisten an die Interpreten stellt. Weniger ins Gewicht fällt dabei eine aufführungsbedingte Einschränkung, dass nämlich die zur Verfügung stehenden Solisten offenbar nicht über die gleichen Fähigkeiten verfügten. Im Vergleich zu den technisch anspruchsvollen Soloparts von Geige und Violoncello, die für den Geiger Carl August Seidler und den Cellisten Anton Kraft geschrieben wurden, ist der Klavierpart relativ einfach gehalten, und die Vermutung liegt nahe, Beethoven habe diesen dem eher bescheidenen Können seines Schülers und Gönners Erzherzog Rudolph von Österreich angepasst. Weitaus wichtiger indessen ist die Tatsache, dass die Aufgabe, allen drei konzertierenden Solisten die gleichen Rechte am musikalischen Geschehen einzuräumen, eine grundsätzlich andere kompositorische Ökonomie erforderte als die Komposition eines Solokonzertes. Daher ist es auch nicht angebracht, das Tripelkonzert an den anderen Instrumentalkonzerten oder auch am symphonischen Gewicht der dritten Symphonie zu messen. Dass Beethoven das Tripelkonzert sehr wohl als ein Werk von ganz eigenem Rang schätzte und keineswegs – wie es gelegentlich in der Literatur zu lesen ist – als bloße Vorstudie zu seinen späteren Instrumental konzerten betrachtete, zeigt sich schon in der Wahl des Titels: Grand Concerto Concertant, „konzertantes Konzert“ also – eine Bezeichnung, die einmalig in seinem Œuvre blieb. Der Titel impliziert einerseits die frühklassische Gattung der Symphonie concertante, grenzt das Werk gleichzeitig jedoch wieder von dieser ab. Nicht der symphonische Aspekt, sondern die drei konzertierenden Soloinstrumente stehen im Vordergrund. Sollen jedoch alle drei Solisten gleichermaßen berücksichtigt werden, so muß

die motivisch-thematische Arbeit, wie sie beispielsweise die dritte Sinfonie auszeichnet, zwangsläufig zurückstehen. Wiederholungen sind dadurch unvermeidlich.

Diese Problematik zeigt sich vor allem in den ausladenden Dimensionen des ersten Satzes (Allegro). Aus einzelnen Motivpartikeln der im pianissimo anhebenden Bässe entwickelt sich das Hauptthema bis zum strahlenden Orchestertutti, gefolgt von der dreifachen Themenvorstellung durch die Soloinstrumente: zunächst durch das Violoncello, dann durch die Violine und zuletzt durch das Klavier. Rein äußerlich folgt der Satz zwar dem Schema der klassischen Sonatenhauptsatzform mit der Abfolge Orchester-exposition – Soloexposition – Durchführung – Reprise und Coda, weist aber zugleich Elemente der barocken Konzertform auf, einer Refrainform, in der das Hauptthema nicht nur in der Reprise (auf der Tonika C-Dur), sondern auch zu Beginn der Durchführung (dort in A-Dur) in voller Ausdehnung wiederholt wird. Der Durchführungsabschnitt stellt das nahezu kammermusikalische Zusammenspiel der drei Soloinstrumente in den Vordergrund. Von einer Durchführung im klassischen Sinne kann also nicht die Rede sein. Kein sich aus gegensätzlichen Charaktereren dramatisch entwickelnder Prozess findet da statt, sondern eine Entwicklung im Detail, in rhythmischen und metrischen Metamorphosen, in Variationen des instrumentalen Zusammenspiels, in der architektonischen Balance der thematischen Gestalten, die Beethoven vorwiegend aus rhythmisch verwandtem Material entwickelt.

Der zweite Satz, ein lyrisch-kantables Largo, ist ungewöhnlich kurz geraten. In der Gesamtdramaturgie des Konzertes kommt ihm eine Art Zwitterstellung zwischen eigenständigem Satz und langsamer Einleitung des Schlußsatzes zu. Er lebt von einer sich variativ wiederholenden Melodieführung, wobei vor allem Solo-Violoncello und -Violine einander die Themen zuspielen, während das Klavier zumeist die Rolle des Begleiters übernimmt. Mittels einer sich beschleunigenden Repetitionsfigur im Solocello geht der zweite Satz direkt ins wirkungsvolle Finale über, in dem alle drei Soloinstrumente noch einmal brillieren können. Der Satz trägt wegen des mitreißenden Polonaisen-Rhythmus die Bezeichnung „Rondo alla Polacca“ und ist formal als Sonatenrondo mit wiederkehrendem Refrain angelegt. Vergleichbar der Sonatenhauptsatzform im ersten Satz verwendet Beethoven auch hier die klassische Rondoform nur als äußeres Gerüst, in der ein regelmäßig auf der Tonika wiederkehrende Refrain für harmonischen und formgebenden Zusammenhalt sorgt. Die für die Couplets eines klassischen Sonatenrondos charakteristische motivisch-thematische Arbeit entfällt weitestgehend zugunsten lose aneinandergereihter Formteile.

Wie schon im ersten Satz ähneln die unterschiedlichen Themen des Rondosatzes einander, und wie dort strebt Beethoven eine Vereinheitlichung des thematischen Materials an, diesmal jedoch nicht im rhythmischen Sinne, sondern in der Kontur der Themen. Wieder läßt sich dies aus der besonderen Besetzung erklären: Beethoven ist daran gelegen, sowohl die drei Soloinstrumente als auch das Orchester angemessen und gleichberechtigt an der Konzertidee zu beteiligen. Die thematischen Gedanken sind so formuliert, daß sie für Wiederholungen offen sind, ja diese geradezu herausfordern. Der Satz schließt mit einem strettahaften Allegro im 2/4-Takt. Nach kadenzartigen Trillern und einer ausklingenden Fermate erklingt noch einmal das Hauptthema im alten 3/4-Zeitmaß, bevor rauschende Passagen aller drei Solisten das Konzert in brillanter Manier beschließen.

Dr. Robert Nemecek

Antonín Dvořák

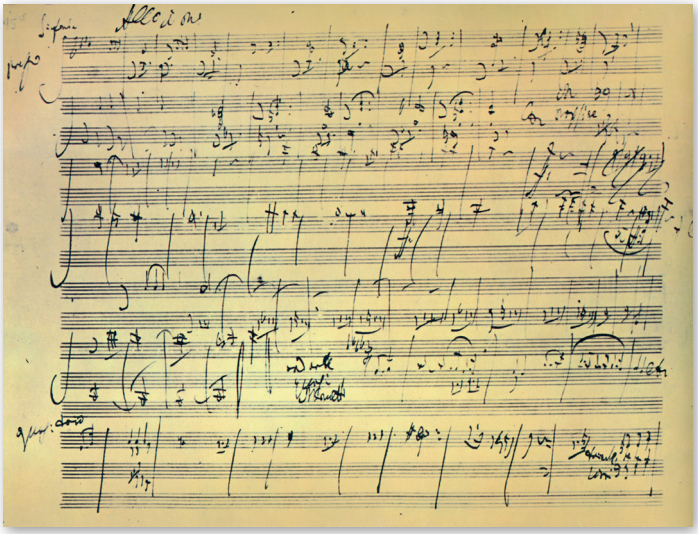
Symphonie Nr. 9 e-Moll „Aus der neuen Welt“ (1893)

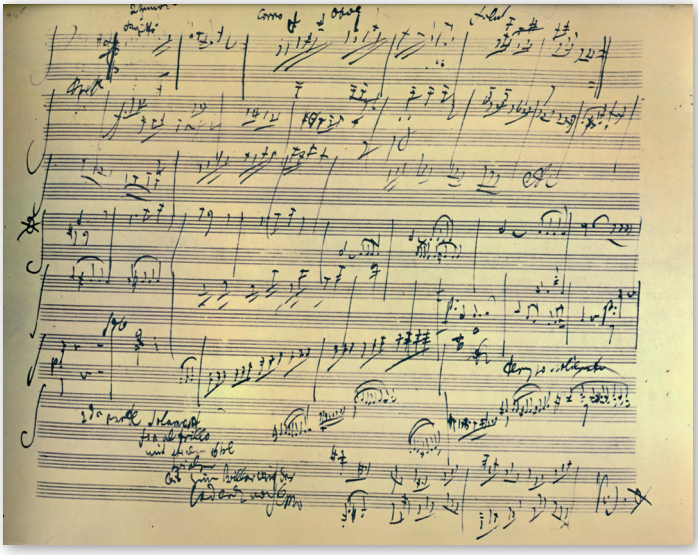
Wie muss der Komponist Antonín Dvořák im ersten Moment gestaunt haben, als er ein aus Paris kommendes Telegramm las, in dem ihm das Angebot unterbreitet wurde, nach New York zu kommen, um das dortige Konservatorium zu leiten und den Amerikanern so ganz nebenbei eine eigene Nationalmusik zu schenken. Das Angebot kam von einer gewissen Mrs. Jeannette Thurber, einer musikbegeisterten und zugleich immens reichen Amerikanerin, die sich in den Kopf gesetzt hatte, einen der bedeutendsten Komponisten Europas für diese anspruchsvolle Aufgabe zu gewinnen. Natürlich hatte auch Amerika talentierte Komponisten wie Stephen Collins Foster (1826-1864) oder Edward McDowell (1860-1908) hervorgebracht. Sie waren Mrs. Thurber zufolge aber nicht geeignet, eine eigenständige amerikanische Tonkunst zu schaffen. Das konnte ihrer Meinung nach nur ein großer europäischer Tonsetzer, der in der Lage war, sich Amerikas musikalische Traditionen mit europäischem Kunstverstand einzuverleiben und daraus eine genuin amerikanische Musik zu schaffen. Dafür hätte Mrs. Thurber wohl kaum einen besseren Komponisten finden können als Antonín Dvořák, der ja schon für seine böhmischen Heimat eine vitale und ausdrucksstarke Nationalmusik geschaffen hatte. Dasselbe musste auch in Amerika möglich sein, und Dvořák nahm sich vor, in einer großen Sinfonie „Charakteristika zu porträtieren, welche deutlich amerikanisch seien“, so der Komponist in einem 1892 abgefassten Brief. Nach zahlreichen Skizzen

und ca. viereinhalb Monaten intensiver Schreibarbeit war das Werk fertig: eine viersätzige Sinfonie, die von Dvořák passenderweise den Titel „Aus der Neuen Welt“ erhielt. Die Uraufführung in der Carnegie Hall am 16. Dezember 1893 mit den New Yorker Philharmonikern unter der Leitung von Anton Seidl geriet zu einem Triumph, wie man ihn selbst in New York schon lange nicht mehr erlebt hatte. Darüber, ob es sich nun um eine amerikanische oder doch eher um eine böhmische Sinfonie mit amerikanischem Kolorit handelte, war man allerdings geteilter Meinung. Dabei hatten beide Lager Recht. Denn mit seiner 9. Sinfonie war Dvořák eine grandiose Synthese von beidem gelungen.

Antonín Dvořák hatte bei seinen Reisen durch Nord-Amerika die Musik der Indianer und der Schwarzen selbst kennengelernt und war zu der Überzeugung gelangt, dass sie Grundlage „einer jeden ernsthaften und originellen Schule der Komposition sein müsste, welche in den Vereinigten Staaten zu entwickeln ist“. Der Einfluss amerikanischer Folklore schlägt sich vor allem in den Themen der Sinfonie hörbar nieder. Im Kopfsatz weist eines der Seitenthemen (Flöte) eine erkennbar indianische Intonation auf. Vor allem aber ist es das melancholische, vom Englischhorn vorgetragene Thema des „Legende“ überschriebenen zweiten Satzes, das an eine Indianerweise erinnert. Dvořák selbst hat auf die Bedeutung von Henry Wadsworth Longfellows Versgedicht „Song of Hiawatha“ für die Komposition hingewiesen. Dass das Largo eine Vertonung von Hiawathas Totenklage um dessen Schwester Minehaha sein soll, ist freilich erst von den Interpreten hinein gedeutet worden. Aber der klagende Tonfall der Englischhorn-Melodie und das Choral-Idiom zu Beginn lassen diese Deutung durchaus plausibel erscheinen. Unverkennbar böhmischen Ursprungs sind dagegen die pendelnden Klarinetten-Terzen des Hauptthemas im Kopfsatz, die schöne Walzermelodie im Trio des Scherzosatzes sowie zahlreiche musikalische Wendungen, wie man sie beispielsweise aus Dvoráks Tschechischer Suite op. 39 kennt. Im turbulenten Finale stürmen unzählige melodische Einfälle auf den Hörer ein, die in kunstvoller Synthese alle böhmischen und amerikanischen Charaktere in sich zu vereinen suchen. Es ist Amerika durch die Brille eines böhmischen Komponisten, und doch hat nie wieder jemand die unendlichen Weiten des Landes und den Freiheitswillen des amerikanischen Volkes in einem so dynamisch bewegten und farbigen Tongemälde zu Darstellung gebracht wie Antonín Dvořák aus dem kleinen böhmischen Nelahozeves.

Dr. Robert Nemecek

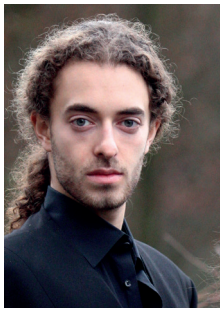

© Benjamin Brolet

Lily Maisky
Klavier

Lily Maisky wurde in Paris geboren, die Familie übersiedelte aber bald nach Brüssel. Im Alter von 4 Jahren begann sie Klavier zu spielen, zuerst bei Lyl Tiempo, später bei Hagit Kerbel, Ilana Davids und Alan Weiss. Sie war von 2001 bis 2005 Schülerin der „Purcell School of Music", wo sie auch Jazz Klavier studierte. Sie erhielt Meisterklassen sowie musikalische Beratung von so bedeutenden Künstlern wie Martha Argerich, Dmitri Bashkirov, Joseph Kalichstein, Pavel Gililov, Vitaly Margulis, Oleg Maisenberg und Marielle Labeque, um nur einige zu nennen.
Konzertauftritte führten sie durch ganz Europa und nach Far East und sie wurde zu so wichtigen Festivals wie Verbier Festival, Progetto Martha Argerich in Lugano, Edinburgh Festival, Maggio Musicale Fiorentino, Bergamo-Brescia, Franz Liszt Festival in Raiding, Beijing Klavierfestival sowie Julian Rachlin and Friends in Dubrovnik, Rencontres de Bel Air in Frankreich, Schleswig-Holstein Musikfestival, Berlin Festival sowie die English Chamber Orchestra Musik-Kreuzfahrt eingeladen. Lily Maisky musizierte unter Dirigenten wie Gerd Albrecht, Daniel Raiskin, Thomas Sanderling, Charles Olivieri Munroe u.a. Als Solistin und mit Kammermusik trat sie in Sälen wie Royal Festival Hall London, Konzerthaus Wien, Prinzregenten-Theater München, La Fenice Venedig, Beethovenhalle Bonn, Konzerthaus Berlin, Suntory Hall Tokyo, Teatro Olimpico Rom, Konservatorium Moskau, Philharmonie St.Petersburg, Carnegie Hall New York und Neben zahlreichen Radio- und Fernsehaufnahmen in Europa und Asien ist sie auf einer Reihe von DGG und EMI CDs zu hören.
Sehr gerne spielt Lily Maisky auch Kammermusik und tritt seit Jahren im Duo mit ihrem Vater Mischa Maisky sowie im Trio mit diesem und ihrem Bruder Sascha als „Maisky Trio" auf. Weitere Kammermusik-Partner sind Künstler wie Julian Rachlin, Janine Jansen, Dora Schwarzberg, Renaud Capucon, Martha Argerich, Gérard Caussé, Orfeo Mandozzi, das Szymanowski Quartett u.a.

© Bernard Rosenberg

Sascha Maisky
Violine

Sascha Maisky wurde am 11. Mai 1989 in Brüssel geboren und begann sein Violinstudium im Alter von drei Jahren. Seine ersten Lehrer waren Leonid Kerbel, Leon Souroujon and Igor Oistrakh. Im Alter von zwölf Jahren führte ihn sein musikalischer Ausbildungsweg an die Purcell School in London, wo seine Lehrer Macej Rakowski und Evgueni Grach waren.
Sascha spielte Solo und Kammermusik an prestigeträchtigen Orten wie der Queen Elizabeth Hall, Wigmore Hall und bei Festivals in Verbier und Lugano zusammen mit Künstlern wie Martha Argerich, Janine Jansen und Yuri Bashmet. Sascha spielte auch mehrmals im Trio mit seinem Vater Mischa und seiner Schwester Lily Kammermusik sowie Beethovens Tripelkonzert.
Sascha Maisky erhielt das Privileg musikalischer Anleitung durch Julian Rachlin, Maxim Vengerov, Felix Andrievsky, Itzhak Rashkovsky, Vadim Gluzman, Edvard Grach, Nam-Yun Kim und Dmitri Sitkovetsky. Nach dem Abschluss seines Studiums mit Auszeichnung in England übersiedelte Sascha nach Wien, wo er sich mit seinem Lehrer Boris Kuschnir vervollkommnet.

Mischa Maisky
Violoncello

© Bernard Rosenberg

Mischa Maisky ist der einzige Cellist weltweit, der sowohl bei Mstislaw Rostropowitsch als auch bei Gregor Piatigorsky studiert hat. Rostropowitsch einst pries Mischa Maisky als „... eines der herausragendsten Talente in der jüngeren Cellisten-Generation. Sein Spiel verbindet Poetik und hervorragendes

Feingefühl mit viel Temperament und brillanter Technik.“ Mischa Maisky wurde in Lettland geboren, studierte am Moskauer Tschaikowsky Konservatorium, konzertiert auf allen fünf Kontinenten dieser Erde und hat nach seiner Repatriierung nach Israel seinen Lebensmittelpunkt in Brüssel gefunden. Er selbst versteht sich als Weltbürger: "Ich spiele ein italienisches Cello, mit einem französischen Bogen, österreichischen und deutschen Saiten, meine 6 Kinder wurden in 4 verschiedenen Ländern geboren, meine zweite Frau ist srilankisch-italienischer Abstammung, ich fahre ein japanisches Auto, trage eine Schweizer Uhr, eine indische Halskette – kurz gesagt, ich sehe mich als Kosmopolit." Im Rahmen seines Exklusivvertrags während der letzten 30 Jahren mit der Deutschen Grammophon spielte er mehr als 30 Aufnahmen für dieses herausragende Label ein, mit Orchester wie den Wiener und Berliner Philharmoniker, London Symphony, Israel Philharmonic, Orchestre de Paris, Orpheus und Chamber Orchestra of Europe und andere. Seine Aufnahmen erregten bei der internationalen Kritik großes Aufsehen und einige davon wurden fünf Mal mit dem Record Academy Prize in Tokyo, drei Mal mit dem Echo Deutscher Schallplattenpreis, dem Grand Prix du Disque in Paris und dem Diapason d'Or ausgezeichnet und für den begehrten Grammy nominiert.

Ein besonderer Höhepunkt seiner Konzerttätigkeit war zweifellos das Jahr 2000, in dem Mischa Maisky den 250. Todestag Johann Sebastian Bachs auf eine ganz besondere Weise würdigte.

In einem Konzertmarathon von weit über 100 Konzerten brachte er Bachs Solosuiten weltweit zur Aufführung um seine tiefe Verehrung für das Schaffen des Meisters zum Ausdruck zu bringen. In diesem Zusammenhang spielte Maisky Bachs Solosuiten zum dritten Mal ein, die damit sicherlich ein, wenn nicht das zentrale Werk in Maiskys Konzertrepertoire darstellen.

Durch zahlreiche Auftritte mit führenden Orchestern der Welt, eine regelmäßige Präsenz bei den renommiertesten internationalen Festivals und Klassikreihen, aber auch durch die Zusammenarbeit mit hervorragenden Dirigenten wie Leonard Bernstein, Carlo Maria Giulini, Lorin Maazel, Zubin Mehta, Riccardo Muti, Giuseppe Sinopoli, Vladimir Ashkenazy, Daniel Barenboim, James Levine, Charles Dutoit, Mariss Jansons, Valery Gergiev und Gustavo Dudamel sowie Kammermusikpartnern wie Martha Argerich, Radu Lupu, Nelson Freire, Evgeny Kissin, Lang Lang, Peter Serkin, Gidon Kremer, Yuri Bashmet, Vadim Repin, Maxim Vengerov, Joshua Bell, Julian Rachlin, Janine Jansen und andere hat Mischa Maisky seinen internationalen Ruf als Cellist gefestigt.

Bruno Walter Symphony Orchestra

Das Bruno Walter Symphony Orchestra ist im Jahre 2004 aus den Bruno Walter Musiktagen hervorgegangen und fester Bestandteil des alljährlich stattfindenden Festivals. Mit ihm soll die Erinnerung an den Dirigenten, Komponisten und Schriftsteller Bruno Walter wachgehalten werden, dessen stets von lebendigem Ausdruck erfülltes Musizieren und dessen Glaube an die moralische Kraft der Musik dem Bruno Walter Symphony Orchestra als Leitfaden seiner nachschöpferischen Tätigkeit dienen. Die Orchestermusiker und ihr Dirigent Jack Martin Händler verstehen sich als Botschafter eines vereinten und friedlichen Europa.

Das Bruno Walter Symphony Orchestra ist der im Herzen Europas liegenden Region zwischen Prag, Wien, Bratislava und Budapest in besonderer Weise verbunden, was sich sowohl in seiner Zusammensetzung als auch in der künstlerischen Arbeit widerspiegelt. Musiker aus Orchestern, die in dieser Region beheimatet sind, bilden

den Kern des Orchesters. Regelmäßig gesellen sich Musiker aus Klangkörpern hinzu, mit denen Bruno Walter zusammengearbeitet hat. Ihnen allen liegt die Integration junger Musiker am Herzen, die im Orchester Seite an Seite mit erfahrenen Musikern spielen. So werden Wissen und Erfahrung von einer Generation an die andere weitergegeben.

Das Bruno Walter Symphony Orchestra konzertierte ebenso mit international renommierten Solisten wie Fazil Say oder Nikolaj Znaider wie mit jungen Talenten, die noch am Anfang ihrer Karriere stehen. Es gastierte zu besonderen Anlässen in einigen der größten Konzerthäuser Europas: 2008 im Brüsseler Flagey im Rahmen der „Tage des interkulturellen Dialogs", 2009 im Wiener Musikverein anlässlich des 20. Jahrestages der „Samtenen Revolution" oder auch im Konzertsaal der Slowakischen Philharmonie anlässlich der Feier von 20 Jahren diplomatischer Beziehungen zwischen der Bundesrepublik Österreich und der Slowakei.

Dr. Robert Nemecek

Jack Martin Händler

Dirigent

Der Geiger und Dirigent Jack Martin Händler wurde 1947 in Bratislava (Pressburg) geboren. Sein Musikstudium absolvierte er an der Musikhochschule seiner Heimatstadt sowie am Moskauer Konservatorium, wo er Schüler von David Oistrach war. Mit der Zeit tauschte er die Geige gegen den Dirigentenstab ein und erlangte als Leiter zahlreicher Ensembles und Orchester schon bald den Ruf eines Dirigenten von internationalem Rang. Von 1989 bis 2009 leitete er die Solistes Européens Luxembourg, mit denen er ganz Europa und die USA (UNO-Konzert im Mai 2004) bereiste. 2004 rief er die Bruno Walter Musiktage sowie das Bruno Walter Symphony Orchestra ins Leben, um den großen Dirigenten und Humanisten Bruno Walter in Erinnerung zu rufen und sein Erbe grenzüberschreitend weiterzupflegen. Im Laufe der Zeit trat Jack Martin Händler mit so bedeutenden Musikern wie Gidon Kremer, Misha Maisky, dem Beaux Arts Trio, Gil Shaham, Paul Badura Skoda, Rudolf Buchbinder, Julian Rachlin und Mstislav Rostropowitsch auf.

Das facettenreiche Wirken Jack Martin Händlers ist mittlerweile auf über 70 CDs dokumentiert, die ihn als einen in Klassik, Romantik und Moderne gleichermaßen bewanderten Interpreten ausweisen. Neben all diesen Tätigkeiten findet Händler immer noch Zeit, im Rahmen der von ihm gegründeten Musikakademie Internationales Podium Junger Interpreten junge Musiktalente zu fördern und ihnen den Weg zu einer Musikerkarriere zu ebnen. Für seine Verdienste wurde Jack Martin Händler mit dem Orden der Weißen Rose von Finnland, dem luxemburgische Orden Officier de l'Ordre Grand-Ducal de la Couronne de Chêne und dem Primator Preis der Stadt Bratislava ausgezeichnet. 2005 wurde ihm die Médaille d'Or pour le Merite Européen verliehen. 2008 wurde Jack Martin Händler von der europäischen Kommission zum „EU-Botschafter des interkulturellen Dialogs" und 2009 zum „Botschafter der Innovation und Kreativität" ernannt. Im April des Jahres 2013 erhielt er vom Präsidenten der Republik Österreich das Ehrenkreuz für Kunst und Wissenschaft. Kennzeichnend für Händlers künstlerisches Selbstverständnis ist seine Auffassung der klassischen Musik als einer menschlichen Universalsprache, deren humane Botschaft weiterzugeben er als seine vornehmste und wichtigste Aufgabe erachtet. In dieser Einstellung spiegelt sich zugleich das Erbe jenes multikulturellen Raumes zwischen seiner Heimatstadt Pressburg, Budapest, Prag und Wien wider, das den überzeugten Europäer Händler entscheidend geprägt hat.

Dr. Robert Nemecek

Bruno Walter Symphony Orchestra
Dirigent Jack Martin Händler
Abonnement Bratislava – Wien 2015/2016

21. 9. 2015 | 19:30
Konzertsaal der Slowakischen Philharmonie, Bratislava

Ludwig van Beethoven:
Symphonie Nr. 7 A-Dur, op. 92

Ludwig van Beethoven:
Konzert für Klavier und Orchester Nr. 5 Es-Dur, op. 73, „Emperor"

Rudolf Buchbinder, Klavier

22.11.2015 | 19:30
Wiener Musikverein/Großer Saal

Ludwig van Beethoven:
Konzert für Klavier und Orchester Nr. 4 G-Dur Op. 58

Johannes Brahms:
Symphonie Nr. 2 D-Dur op. 73

Gottlieb Wallisch, Klavier

27. 1. 2016 | 19:30
Konzertsaal der Slowakischen Philharmonie, Bratislava

Ludwig van Beethoven:
Konzert Für Klavier, Violine, Violoncello und Orchester C-Dur, op. 56

Antonín Dvořák:
Symphonie Nr. 9 E-Moll, op. 95, „Aus der Neuen Welt"

Lily Maisky, Klavier
Sascha Maisky, Violine
Mischa Maisky, Violoncello

9. 5. 2016 | 19:30
Konzertsaal der Slowakischen Philharmonie, Bratislava

Peter Iljitsch Tschaikowsky:
Konzert für Violine und Orchester D-Dur, op. 35

Ludwig van Beethoven:
Symphonie Nr. 3 Es-Dur, op. 55, „Eroica"

Dalibor Karvay, Violine

Za podporu zľavnených lístkov pre študentov, učiteľov a dôchodcov ďakujeme
Wir danken für die Unterstützung der Studenten-, Lehrer- und Senioren- Karten

BKS Bank AG, pobočka zahraničnej banky v SR
BKS-Leasing s.r.o.
Datalan, a.s.
Ditec, a.s.
Effectivity s.r.o.
Gratex International a.s.
PSJ Hydrotranzit, a.s.
QBSW, a.s.

Bruno Walter Musiktage
Jack Martin Händler | Gesamtleitung / Umelecký riaditeľ

Produkcia koncertu
Konzertproduktion

GESAMTKUNSTWERK

Boris Ažaltovič | Managing partner, Development
Štefan Dobák | Managing partner, Finance
Martina Agricolová | Logistic
Anna Andrejuvová | Marketing
Matúš Petrek | Broadcasting
Arthur media, s.r.o. | Public Relations

Tiráž:
Vydavateľ / Hrsg.: Bruno Walter Musiktage
Text a redakcia / Texte und Redaktion: Dr. Robert Nemecek, Mgr. Eva Planková
Preklad z nemeckého jazyka / Textübersetzung aus Deutschen: Mgr. Robert Bayer
Jazyková korektúra v slovenskom jazyku / Sprachkorrektur auf Slowakisch: Mgr. art Zuzana A. Ferusová
Grafika / Graphische Gestaltung: Ľubo Bercel
Tlač / Druck: SINEAL spol. s r.o.

Generálny partner: Atos

Orchester podporuje: InsData

S podporou:

Pressburger Philharmoniker

GESAMTKUNSTWERK

Realizované s finančnou podporou Úradu vlády SR – program Kultúra národnostných menšín 2016